
Akademická rada i vedení UK nesouhlasí s grantovými pravidly

Akademická rada i vedení UK nesouhlasí s grantovými pravidly

Praha 11. března (ČTK)

Rada Akademie věd ČR a vedení Univerzity Karlovy nesouhlasí s novými pravidly veřejných soutěží, které vyhlásila Grantová agentura ČR. Požadují také, aby agentura zveřejnila postup, jak se granty posuzují. Tak se prý zachová transparentnost veřejné soutěže, v níž se rozdělují peníze. Podle Grantové agentury ale prohlášení akademiků a vedení univerzity vychází ze zavádějících interpretací a připomínky reagují na informace, které v jejím návrhu nejsou.

Proti pravidlům se už minulý týden ohradilo například sdružení mladých vědců Věda žije!. Volá po odvolání předsednictva Grantové agentury kvůli jeho údajné nekompetentnosti a ztrátě důvěry. Zástupci fóra se odpoledne sešli s vicepremiérem Pavlem Bělobrádkem (KDU-ČSL). Chtěli jej přesvědčit, že situace v GA ČR překročila únosnou hranici. Předseda fóra Michael Komm ČTK řekl, že vicepremiér situaci sleduje, pro odvolání předsednictva ale zatím rozhodnutý není. Kritika na činnost GA ČR zněla už v minulosti.

"Vyzýváme vědeckou a kontrolní radu Grantové agentury, aby se k tomu vyjádřily. Máme neoficiální zprávy, že tyto dva orgány změnu pravidel vůbec neprojednávaly. To, si myslíme, není v pořádku," řekla dnes ČTK členka Akademické rady Akademie věd Hana Sychrová. Podle mediální zástupkyně GA ČR Gabriely Bechynské už dokument agentura své vědecké radě poslala, o stanovisko požádá i Radu pro výzkum, vývoj a inovace.

Pokud podle nového pravidla dostanou navrhovatelé v prvním kole letošní soutěže známku C, což je nejhorší, budou pro příští rok automaticky vyřazeni a nebudou moci předložit návrh projektu do žádné z veřejných soutěží vyhlášených Grantovou agenturou. Podle Sychrové se tím jen uměle zvýší úspěšnost. O to se prý zřejmě Grantová agentura snaží, dlouhodobě je totiž kritizována kvůli nízkému procentu úspěšnosti vědeckých projektů. Řada vědeckých týmů je přitom na grantech existenčně závislá.

Grantová agentura však tvrdí, že akademická rada a vedení UK vychází ze zavádějící interpretace, že 30 procent navrhovatelů projektů, kteří v grantové soutěži neuspějí, nebude moci v dalším roce předložit návrh projektu. Podle Bechynské ale takové informace ve sdělení agentury nejsou, neobsahují ani to, že by se tato plánovaná opatření mohla dotknout soutěže už v letošním roce," řekla ČTK.

V dokumentu se podle ní mluví o návrzích podprůměrné vědecké kvality, které jsou nezřídka beze změn či s nepatrnými úpravami podávány do soutěží opakovaně. "Kvalitu projektů posuzují odborné a poradní orgány GA ČR, které jsou schopny takovéto projekty specificky identifikovat," dodala.

Sychrová z AV ČR ale tvrdí, že agentura původně zveřejnila pravidla jako závazná, když však prý viděla negativní ohlasy, prohlášení změnila. Nová pravidla jsou podle kritiků v rozporu s podmínkami veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích. V nich soutěží návrhy konkrétních projektů nikoli jejich navrhovatelé (vědci provádějící výzkum). Vědci zvažují, že pravidla nechají právně posoudit.

Podle informací vědců také údajně Grantová agentura striktně vyžaduje, aby bylo v prvním kole vyřazeno alespoň 30 procent projektů v každém panelu. Vypadnout ze soutěže tak mohou nejen nekvalitní projekty, ale i ty s formálními nedostatky. S tím GA ČR také nesouhlasí. Jde prý i skandální zpochybnění práce expertů, kteří jsou jmenováni do těchto orgánů a kteří návrhy projektů hodnotí především podle kvality. Agentura se inspirovala v Evropské výzkumné radě, kde se podobné principy hodnocení uplatňují.

Univerzita Karlova využívá zpravodajství z databázi ČTK, jejichž obsah je chráněn autorským zákonem. Přepis, šíření, či další zpřístupňování tohoto obsahu či jeho části veřejnosti, a to jakýmkoliv způsobem, je bez předchozího souhlasu ČTK výslovně zakázáno.